

İKTİSADA GİRİŞ I

Yrd. Doç. Dr. Yeşim ALİEFENDİOĞLU

A.Ü. Uygulamalı Bilimler Fakültesi Gayrimenkul Geliştirme ve Yönetimi Bölümü

INTERNATIONAL VALUATION STANDARDS COUNCIL

EKONOMİNİN TEMEL KAVRAMLARI

- **İhtiyaç:** Giderildiği zaman bireylere mutluluk veren ve bireylerin haz duymasını sağlayan, giderilmedikleri zaman ise bireylere acı veren duygulardır. Ekonomi biliminin tanımında da ifade edildiği gibi insanların ihtiyaçları sınırsızdır. Bir nesnenin ihtiyaç olması için illa o nesnenin insana yarar sağlaması gerekmemektedir. Bu nedenle sigara gibi zararlı alışkanlıklar da ihtiyaç olarak atfedilir. İnsan ihtiyaçlarının derecelerinin farklı olduğu, sürekli artma eğiliminde oldukları haz duyuldukça şiddetin azaldığı kabul edilmektedir.

EKONOMİNİN TEMEL KAVRAMLARI

- İhtiyaçları kendi içerisinde pek çok sınıflamaya tabi tutulabilmektedir. Bunlardan en yaygını ihtiyacın zorunlu mu yoksa lüks ihtiyaç grubuna girip girmediğidir.
- **Zorunlu İhtiyaçlar:** İnsan yaşamının devamı için mutlaka tatmin edilmesi gereken ihtiyaçlardır. Beslenme, giyinme ve barınma bunlardandır. UNEP'e göre??
- **Kültürel İhtiyaçlar:** Zorunlu ihtiyaç grubuna girmeyen ancak insanın ihtiyaç duyacağı sosyal ihtiyaçlar bu gruptadır. Eğitim, spor, gezi, sinema-tiyatro bu grupta yer alır.
- **Lüks İhtiyaçlar:** İnsanların Zorunlu ve kültürel ihtiyaçlarını karşılamalarından sonra gereksinim duydukları ihtiyaçlardır. Otomobil, dünya gezisi, yat vb. ihtiyaçlar bu grupta yer alır.

EKONOMİNİN TEMEL KAVRAMLARI

- **Mal:** İhtiyaçları tatmin etmede kullanılan her türlü araca “mal” denir.
- **Girdi:** Bir malın üretiminde kullanılan iktisadi kaynakların bütününe “girdi” adı verilmektedir.
- Örnek olarak ekmeği bir mal olarak nitelendirdiğimizde ekmeğin oluşumunu sağlayan un, su, maya, susam, pişirme fırını, elektrik, akar yakıt ve iş gücü de girdi olarak değerlendirilmektedir.

EKONOMİNİN TEMEL KAVRAMLARI

- **Fayda:** Mallar insan gereksinmelerini karşılayabiliyorsa o mal o insan için faydalıdır.
- Mallar genel anlamda elle tutulup gözle görülebilir nitelikte olmasına rağmen bazı gereksinmeler elle tutulup gözle görülmemektedir. Bunlara ise hizmet adı verilmektedir.
- Mallar değişik sınıflandırmalara tabi tutulabilmektedir. En tipik olarak mallar hammadde, ara mal ya da nihai mal olarak sınıflandırılabilir.

EKONOMİNİN TEMEL KAVRAMLARI

Kıtlık: Sadece niceliksel anlamda azlığı tanımlamamakta aynı zamanda insan ihtiyaçlarının karşılanamaması anlamına gelmektedir.

Ekonomik Değer: Bir malın ya da hizmetin sağladığı faydanın ölçülebilir durumdaki halidir.

EKONOMİNİN TEMEL KAVRAMLARI

- ❑ Üç farklı kavram
 - Malın değeri
 - Malın fiyatı
 - Malın faydası
- ❑ Sıklıkla birbirinin yerine kullanılan üç kavram farklı anlamlardadır.

EKONOMİNİN TEMEL KAVRAMLARI

- Bir mal veya hizmetin piyasa alışverişe konu olduğu tutara fiyat denir.
- Piyasada veya alışverişte mal için fiilen ödenen bedele ise fiyat denir.
- Fiyat oluşmuş bir gerçek olup, kesin ve tektir.
- Değer; mala insanların verdiği nispi önemin ölçüsü.
- Bir mala bir kişinin ödemek istediği maksimum parasal tutara değer adı verilir.
- Değer; takdir veya tahmin edilir, kesin ve tek olamaz.

EKONOMİNİN TEMEL KAVRAMLARI

- Ekonomik değer, piyasa fiyatı ve piyasa değeri ile aynı içeriği ile aynı şeyler değildir. Eğer bir tüketici bir mal alma isteğinde ise, bu, tüketicinin mala piyasa fiyatından daha yüksek bir değer belirlendiğini ifade etmektedir.
- **Üretim:** İnsanın sınırsız olan ihtiyaçlarının karşılanması birtakım hizmetler ile mümkündür. Buna göre kıt olan mal ve hizmetlerin faydasının ve niceliğinin artırılmasına yönelik tüm hizmetler üretim olarak adlandırılmaktadır.

EKONOMİNİN TEMEL KAVRAMLARI

- Üretim faktörleri;
 - emek (işgücü),
 - doğal kaynaklar,
 - sermaye
 - müteşebbis (girişimci)

EKONOMİNİN TEMEL KAVRAMLARI

